

HİLAL KARAHAN'LA RÖPORTAJ

*Kebire SALİ**

Geliş Tarihi: 18.06.2020

Kabul Tarihi: 23.06.2020

Atıf Bilgisi: Hars Akademi
Uluslararası Hakemli Kültür-
Sanat-Mimarlık Dergisi

Sayı: 5

Sayfa: 181-193

Yıl: 2020

Dönem: Haziran

Özet

Çağdaş Türk şiirinin gelişimine katkıda bulunan sanatçılardan biri de Hilal Karahan'dır. Gaziantep'te dünyaya gelen Hilal Karahan, Hacettepe İngilizce Tıp Fakültesi mezunudur. Şiire ilgisi küçük yaşta başlayan yazarın bu tutumu üniversitede de devam eder. Hilal Karahan, jinekolog olmasının yanı sıra şiiri de hayatının aktif bir parçası haline getirir. Şiir, deneme, öykü, söyleşi ve poetika üzerine birçok yazı kaleme alır. Uluslararası şiir festivallerinde de etkin bir rol üstlenir. 2017 yılında Word Istitute For Peace (WIP) kurumunun vermiş olduğu "World Icon of Peace" ödülünü alır. Aynı zamanda uluslararası proje, kitap, antoloji de yer alan yazar kitap fuarlarına da katılır. Hilal Karahan ile yapılan bu röportajda mesleğinin şiirlerine olan etkisi, şiirlerini besyelen unsurlar ve yer aldığı projeler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hilal Karahan, Sanat, Şiir.

*Uzman, Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Trabzon.
kebiressali@hotmail.com / ORCID: 0000-0002-3098-726X

THE INTERVIEW WITH HİLAL KARAHAN

*Kebire SALİ**

First Received: 18.06.2020

Accepted: 23.06.2020

Citation: Hars Akademi
International Refereed Journal of
Culture-Art-Architecture

Issue: 5

Pages: 181-193

Year: 2020

Session: June

Abstract

Hilal Karahan, who born in Gaziantep, graduates from Hacettepe English Medical Faculty. The attitude of the writer, whose interest in poetry started at a young age, and continues at this university. Besides being a gynecologist, makes Hilal Karahan poetry an active part of her life. She writes many articles on poetry, essays, stories, interviews and poetics. She also plays an active role in international poetry festivals. Hilal receives the "World Icon of Peace" award from the World Institute For Peace (WIP) in 2017. At the same time, the author participates in international projects, book and anthology book fairs. In this interview with Hilal Karahan, the effect of her profession on her poems, the elements that feed her poems and the projects in which she takes part will be emphasized.

Keywords: Hilal Karahan, Art, Poem.

* Professional, Giresun University, Social Sciences Institute, Department of Turkish Language and Literature, Trabzon.
kebiressali@hotmail.com / ORCID: 0000-0002-3098-726X

Giriş

Saygıdeğer Hilal Karahan Hanımefendi,

Hars Akademi, uluslararası bilimsel hakemli bir dergi olmakla birlikte çağının bilim, kültür ve sanatını da yakından takip etmektedir. Dergimiz, sınırlı okuyucununun takip ettiği bir yayın olmanın ötesinde günceli yakalayarak bilim, kültür ve sanata daha yakından bakmak adına sizin gibi değerli kültür insanlarının özgün düşünceleriyle ilgilenmektedir. Günümüzün hem saygın bir bilim insanı hem de şairi olarak fikirlerinize önem veriyoruz. Sorularımıza içtenlikle vereceğiniz cevaplarınızı Hars Akademi okurlarıyla buluşturmak bizim için onurdur. Röportajımıza sizi tanıyarak başlayalım, hayatınızdan bahsedebilir misiniz?

Karahan – Öncelikle benimle röportaj yaptığınız için teşekkür ederim. Kısaca kendimden bahsedeyim:

1977, Gaziantep doğumluyum. 1995'te Balıkesir Sırrı Yırcalı Anadolu Lisesi'ni, 2001'de Ankara Hacettepe İngilizce Tıp Fakültesini bitirdim. 2006'da Ankara Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı'ndan uzmanlığımı aldım.

İlkokuldan bu yana yazdığım metinler yerel dergi-gazetelerde yayımlandı ve çeşitli ödüller kazandı. 1999 yılında Hacettepe Şiir Kulübü'nü yeniden aktif hale getirerek, şiir atölye çalışmaları yaptım. 2000–2002 yılları arasında kulüp bünyesinde çıkartılan *Çamçak Kültür ve Edebiyat Dergisi*'nin, 2003–2004 yılları arasında Alanya'da yayımlanan *Etken Şiir Dergisi*'nin ve 2010-2013 yılları arasında *Mühür Şiir ve Edebiyat Dergisi*'nin yayın kurulunda çalışmalarımı sürdürdüm. 2017'den beri, uluslararası, iki dilli, *Absent*, *Rosetta Word Literatura* ve *Sahitya Anand* dergilerinin yayın kurulunda yer almaktayım.

2000 yılından bu yana şiir, öykü, deneme, söyleşi ve poetika üzerine inceleme yazılarım ulusal-uluslararası çeşitli edebiyat dergilerinde yayımlanmaktadır. Bunun yanı sıra birçok ortak kitapta, yıllık ve seçkide yer almaktayım. Birçok ulusal ve uluslararası şiir festivaline katılmaktayım.

Halen UNESCO'ya bağlı Dünya Şiir Festivali (WFP) organizasyonunda kıtalararası direktör, Kapital Yazarlar Vakfı'nda (WCF) genel sekreter, Dünya Şiir hareketi'nde (WPM) Türkiye üyesi ve Uluslararası Diplomasi ve Adalet Konsülü'nde (ICDJ) Türkiye üyesiyim. Bunun yanı sıra Uluslararası PEN ve Türkiye Edebiyatçılar Derneği üyesiyim. Ayrıca bu yıl

beşinci kez gerçekleşecek olan Uluslararası Feminİstanbul Kadın Şiiri Festivali koordinatörüyüm.

Sali – *Şiir yazmaya nasıl başladınız, sizi şiir yazmaya yönelten faktörler nelerdir?*

Karahan – Şiir yazmak Allah vergisi bir yetenek, ama salt yetenekle yetinmeyip çok okumak, yazdıklarının üzerinde çok çalışmak lazım. Okuma yazmayı daha beş yaşındayken, kendi kendime öğrenmiştim. İlkokul birinci sınıfta şiir defterim vardı, 6 yaşında bir çocuk ne yazar demeyin sakın, yazıyor. 6 yaşında çocuk çok da bilge oluyor...

Sali – *Bu çağda kadın şair olmayı anlatır mısınız?*

Karahan – Bildiğiniz gibi jinekologum ve kadınlarla çalışıyorum. Kadınların çok bilge ve ruhani varlıklar olduğuna inanıyorum. Yaşamın kadınla var olduğuna inanıyorum. Kadın olmasa bildiğimiz toplumsal yaşam var olmazdı. “Kadın şair” dediğimizde de olaya asla cinsiyetçi ya da feminist bakmıyorum. Kadının enerjisi ve kullandığı kelimeler farklıdır: Daha derindir, daha anaçtır. Bu gerçeği yadsımadan, bugün kadın şairlerin erkek şairlerden çok daha iyi şiir yazdığını kim inkâr edebilir?

Sali – *Şiirlerinizde geçen söz arası alıntıların ve sunu mahiyetindeki yazıların dikkat çektiği söylenebilir. Şiirinizi besleyen unsurlardan bahseder misiniz?*

Karahan – Şiirimi kolaj besliyor. Kolaj kavramı, bildiğiniz gibi resimsel bir kavram. Ama sıradışı şiirsel bağdaştırmalara izin verdiği için de şiirimde kullanmayı seviyorum. Kolaj, İlhan Berk'in de kullandığı verimli bir teknik. Postmodern şiirin geliştirdiği, sözcüküstü anlamı sembolize etmek için kullanılan bir yöntem. Bunun sufizm ve mistisizmi de ekleyebiliriz şiirimi besleyen unsurlara. Şiirde derinliği, anlam katmanlarını önemsiyorum; derin ve çok katmanlı bir şiir yazmaya çalışıyorum.

Sali – “Toplumcu sevecen şiir” tanımınızı anlatarak bu alana dâhil ettiğiniz şairlerden örnek verebilir misiniz?

Karahan – Ayten Mutlu için kullandığım bir tabir o. Ayten Mutlu toplumcu bir şiir yazar, ancak diğer toplumcu şairlerden farklı olarak lirik, imgesel ve umut dolu bir şiirdir onunki. Onu diğerlerinden ayıran, sevecen bir üsluba sahip olması...

Sali – Sizi etkileyen şairler ve şiir akımları oldu mu? Nâzım Hikmet’in şiiriniz üzerinde herhangi bir etkisi var mı?

Karahan – Etkilenmeyen şair olamaz, etkilenmediğini söyleyen de yalan söyler. Türk ve dünya şiirinin büyük ustaları benim de ustalarımdır, hepsi beni değişik şekillerde etkilemişlerdir.

Elbette, olmaz mı? Nazım’ın büyük orkestrasyon ve yenilikçilik yeteneğine her zaman hayranımdır.

Sali – Mesleğinizin şiiriniz üzerindeki etkisi hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Karahan – Hayatımı kadınlara adadığım için haliyle kadınların her türlü durum ve tutumuyla karşı karşıyayım. Bu da beni Feminİstanbul Kadın Şiiri Festivali yapmaya itiyor. Ayrıca erkek ya da kadınlık durumunun ötesinde, dişil enerjinin şiir yazmakta önemli bir rolü olduğuna inanıyorum.

Sali – Corona süreci şiirinizi besleyecek mi?

Bilemiyorum, önümüzdeki günlerde göreceğiz.

Sali – Yeni projeleriniz neler?

Karahan – Bu yıl, Feminİstanbul'un 5. yılını gerçekleştireceğiz, ayrıca yurt dışı festivaller ve toplantılarım var. Çeviri yapmayı seviyorum ve sürdüreceğim. Kitap fuarları, festivaller, Kozyatağı Kültür Merkezi'yle düzenlediğimiz SiHir ŞeHir akşamları devam edecek.

Yaşamdan umutluyum, insandan umutluyum, şiirden umutluyum.

Çok kıymetli cevaplarınız için Hars Akademi olarak teşekkür eder, yeni çalışmalarınızı bekleriz...

Şiirlerinden Örnekler:

Taş Ayna

1/ De ki:

Aynayı bağışla,

sırra yabancıdır her cam:

— Eskitti adımlar eşikleri, eskidi adların sevinci,
değerlerin sabrı tükendi; toprak talan, hava küfran,
su yavan, ateş yalan oldu... Aşk uzak kıldı maşuku,
göz gönle tuzak kurdu. Yanıldık, görüldüğü kadar
sandık dünyayı! Algının kibriyle sınıandık!
Bir vakit geldi ki eşyanın dili değişti: Sese sağır,
anlama kahır, söze ağır kaldık...—

2/ De ki:

Çıplak sırtına nasıl giyersin ikrahı?

Yazarak iyileşir sanırsın yüreğindeki sayrı:

—Henüz küçük bir çocukken zaman, güvenliydi
nefsin kafesi ve güvenirdi gördüğüne her nefes:

El etek öperken arzuyla kördüğüm, hangi özgürlük
yıkar ruhun taş avlusunu? Susmak huzur mu özsu
bulanırken, ya konuşmak kusur mu? Aşkî ancak acımızla
anladık; yarasından tanıdık içimizdeki hayvanı!.. —

3/ De ki:

Sökül gölgelerin saçından,

İnkârla ikrârın savaşıdır her akşam:

—Kıpırtısızdı, avını izleyen bir kaplandı zaman:

Derin soluyordu sokakları, bu ağır, bu kükürt
ve kurşun buharı unutarak büyüleniyordu talan,
utanarak büyüyordu nasırlı aynalardan:

Geceye uzatıyordu kanla kınalı parmaklarını
geriye dönüp bakmaya erinen bir küfran...

Oysa bu karanlık, zamana nasıl da yabancıydı,
insan denilen küstah ne kadar yalancıydı!

Ah yaşam, ahşap tragedyalarda demlenen şarabî
anlam, hani, ne vakit zehirledin insanlığı?.. —

Araf Şiirleri

1/

Zaman bitti... topladı hareket
sokakları alelacele eve getirdi;

Bakış'la tozan suretler... suretler...
dikkatin aynasında raks eden
o lanetler dirildi;

Kin ve acz ile yüzleşmekten yorgun
medeniyet, bu kuzgun et pazarı
ufaladığı kentleri savurdu göklere!

Hiddetten ürktü, diz çöktü kâinat
karanlık seccadesine, başa çevirdi
nesne tespihini tevekkülle:

—Bekleyin... bekleyin
: beklemek güvenlidir—

2/

Zaman bitti... varlığın kumaşı
buruştu, algılar ve yargılar
birbirine girdi;

Gökler maden miydi neydi eriyip akan
mahşerin, ateş toplarının arasından
atılmış renkli yün gibi dökülen
önüne arzın bekçilerinin?

Şaşkın kuş misali ürküp kanatlarından
nefs kafesinde beklerken insan

hani, nasıl anılan bir şey olacaktı?

Şüpheler, kafanın tasında dönüp
duran kemik bilyeler, doğruların da
inançların da tadını kaçırdı...

3/

Zaman bitti... Gizli
hazineydiniz bilinmedi,
görölmek isterdiniz görölmedi;

Ne çok giz vardı
sabırla beklesek göreceğimiz,
ne çok siz;

Sizi siz yapan inceliği silkeleyip
kabuğunuzu sevdik biz...

4/

Zaman bitti...

Fotoğraflar

9. Kadıköy Kitap Günleri, 3-11 Haziran 2018

Budapeşte Sırp Yazarlar Birliđi Toplantısı, 29 Eylül- 1 Ekim 2017

11. Uluslararası Hindistan Yazarlar Festivali, 14-16 Ekim 2016

Pendik Bölge Hastanesi, 2016